

**KARULA VALLA, TAHEVA VALLA,
TÕLLISTE VALLA, ÕRU VALLA JA
VALGA LINNA**

ÜHINEMISLEPING

Sisukord

1. ÜLDSÄTTED	3
2. ÜHINEMISE EESMÄRGID.....	3
3. ÜHINEMISE AEG.....	4
4. OMAVALITSUSÜKSUSE ÕIGUSLIK STAATUS, NIMI, PIIRID, SÜMBOOLIKA	4
5. HALDUSTERRITORIAALSE KORRALDUSE MUUTMISEGA KAASNEVATE ÕIGUSAKTIDE JA DOKUMENTIDE KEHTIVUS	5
6. VALLA JUHTIMISSTRUKTUUR JA HALDUSTERRITORIAALSE KORRALDUSE MUUTMISEGA KAASNEVAD ORGANISATSIOONILISED ÜMBERKORRALDUSED	5
7. KESKUSE STAATUS JA ARENDAMISE STRATEEGIA.....	6
8. AVALIKE TEENUSTE ARENDAMINE	7
8.1. Haridus.....	7
8.2. Alusharidus	7
8.3. Üldharidus.....	7
8.4. Huvikoolid ja huviharidus.....	8
8.5. Noorsootöö.....	8
8.6. Sotsiaalteenused ja -toetused	8
8.7. Tervishoiu korraldus	10
8.8. Külaliikumine ja koostöö kodanikuühendustega	10
8.9. Vaba aeg, kultuur, sport	11
8.10. Raamatukogud.....	11
8.11. Elamu- ja kommunaalmajandus, ühisveevarustus ja –kanalisatsioon, soojamajandus, jäätmemajandus	12
8.12. Ühis- ja koolitransport.....	12
8.13. Kohalikud teed, tänavad ja haljastus	13
9. VALLA TEENISTUJAD JA TÖÖTAJAD.....	13
10. INVESTEERINGUD.....	13
11. ÜHINEMISTOETUSE KASUTAMINE	14
12. LEPINGU JÕUSTUMINE JA KEHTIVUS.....	14
13. VAIDLUSTE LAHENDAMINE	14
14. MUUD TINGIMUSED	14
LEPINGU LISAD	15

KARULA VALLA, TAHEVA VALLA, TÖLLISTE VALLA, ÕRU VALLA JA VALGA LINNA ÜHINEMISLEPING

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 10, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹, kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse, haldusreformi seaduse ja Valga Linnavolikogu ettepaneku Hummuli Vallavolikogule, Karula Vallavolikogule, Sangaste Vallavolikogule, Taheva Vallavolikogule, Tõlliste Vallavolikogule ning Õru Vallavolikogule algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmine ja ühinemisläbirääkimised (11. detsembri 2015. aasta otsus nr 93) ja Karula Vallavolikogu (22. jaanuar 2016. aasta otsus nr 2), Taheva Vallavolikogu (28. detsember 2015. aasta otsus nr 19), Tõlliste Vallavolikogu (21. detsember 2015. aasta otsus nr 20) ja Õru Vallavolikogu (29. jaanuar 2016. aasta otsus nr 1-1.3/7) otsused ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta; Hummuli Vallavolikogu (10. veebruar 2016. aasta otsus nr 44) otsus läbirääkimise alustamisest keeldumise kohta ja Sangaste Vallavolikogu (2. juuni 2016. aasta otsus nr 27) läbirääkimiste lõpetamise kohta ning sellele järgnenud ühinemisläbirääkimiste tulemused,

Karula vald, Taheva vald, Tõlliste vald, Valga linn ja Õru vald (edaspidi nimetatud lepinguosaliselised) sõlmivad käesoleva ühinemislepingu (edaspidi leping), mille eesmärgiks on moodustada ühinemise kaudu uus omavalitsusüksus (edaspidi vald).

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Leping sätestab lepinguosaliste vabatahtliku ühinemise tulemusena omavalitsusüksuste ühinemise aja ja eesmärgid, moodustatava kohaliku omavalitsuse üksuse õigusliku staatuse, nime, sümboolika, piirid, ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktide kehtivuse, ühinemisega kaasnevad organisatsioonilised ümberkorraldused ja juhtimisstruktuuriga seotud muutused, avalike teenuste osutamise põhimõtted teenusvaldkonniti, kohaliku omavalitsuse üksuse töötajate ja teenistujatega seotud küsimuste lahendamise, investeeeringud ja riikliku ühinemistoetuse kasutamise.
- 1.2. Uue haldusüksuse tegevussuundade kavandamisel, eesmärkide elluviimisel, omavalitsusüksusele pandud kohustuste täitmisel ja teenuste korraldamisel ning rahaliste vahendite suunamisel lähtub omavalitsusüksuse volikogu lepingu kehtivuse ajal käesolevas lepingus sätestatust.

2. ÜHINEMISE EESMÄRGID

- 2.1. Ühinemise eesmärk on saavutada praeguste kohaliku omavalitsuse üksuste baasil kogukondade jätkusuutlik areng ja suurenenud strateegiline juhtimisvõimekus. Sellega ühendatakse tänaste omavalitsusüksuste arengupotentsiaal ja tugevused, et anda oluline tõuge piirkonna tasakaalustatud arengusse. Ühinemine võimaldab parandada praeguste omavalitsuste elanike elukvaliteeti, arendada avalikke teenuseid ja taristut.
- 2.2. Lepinguosaliselised seavad eesmärgiks:
  - 2.2.1. Tagada elanike heaolu ja turvalisus.
  - 2.2.2. Muuta omavalitsusüksuse osutatavad teenused mitmekesisemaks, kvaliteetsemaks ja kättesaadavamaks.
  - 2.2.3. Tagada elanikele avalike teenuste aeg-ruumiline kättesaadavus ja teenuste majanduslikult tõhus korraldus nii seadusega kohustatud kui vallavolikogu poolt

kehtestatud teenuste osutamisel. Teenuste osutamisel lähtutakse elanike õigustatud vajadustest ja põhiseadusega sätestatud huvide kaitsest.

- 2.2.4. Võimaldada juurdepääs teenustele, mis nõuavad ametnike professionaalsust.
- 2.2.5. Suurendada elanike võimekust oma probleeme iseseisvalt lahendada.
- 2.2.6. Kaasata valitsemisel elukeskkonna korraldamisse elanikud ja kodanikuühendused.
- 2.2.7. Korraldada ühistranspordisüsteem selliselt, et see vastab inimeste liikumis- ja tööhõive vajadustele, on toimiv ja tõhus ning integreerib erinevad transpordiliigid. Ühistransport ühendab omavalitsusüksuse piirkonnad Valga linna kui omavalitsuse keskusega.
- 2.2.8. Korraldada omavalitsusüksuse asjatundlik juhtimine ning moodustada tegus ametnikkond, mida iseloomustab motivatsioon kaitsta vallaelanike põhjendatud huve, pädevus, oskused ning teadmispõhisus ja kaalutletus otsuste tegemisel.
- 2.2.9. Omavalitsuse kuvand rõhutab valla kui terviku ja Valga linna kui maakonnakeskuse tugevusi linna- ja looduslähedase elukeskkonnana.
- 2.2.10. Omavalitsus on võimekas ja usaldusväärne koostööpartner siseriiklikult ja rahvusvahelisel tasandil.
- 2.2.11. Omavalitsus on teenuste arendamisel riigile arvestatav partner.

3. ÜHINEMISE AEG

Karula valla, Taheva valla, Tõlliste valla, Valga linna ja Öru valla ühinemine toimub 2017. aasta kohaliku omavalitsuste volikogude valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

4. OMAVALITSUSÜKSUSE ÕIGUSLIK STAATUS, NIMI, PIIRID, SÜMBOOLIKA

- 4.1. Lepinguosaliste ühinemise ning nende alusel uue omavalitsuse moodustamisega lõpetavad ühinevad omavalitsused kui avalik-õiguslikud juriidilised isikud oma tegevuse.
- 4.2. Uus kohalik omavalitsusüksus on avalik-õiguslik juriidiline isik valla staatuses.
- 4.3. Uue kohaliku omavalitsuse üksuse kui avalik-õigusliku juriidilise isiku nimi on Valga vald (lepingus edaspidi Vald).
- 4.4. Vald on ühinenud omavalitsuste õigusjärglane.
- 4.5. Valla territoorium moodustub Karula valla, Taheva valla, Tõlliste valla, Valga linna ja Öru valla territooriumi summana ja Valla piir kulgeb mööda ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste välispiiri.
- 4.6. Vallavolikogu ja -valitsuse juriidiliseks asukohaks on Valga linn.
- 4.7. Vallavolikogu koosseisus on 27 liiget, kes valitakse ühes ülevallalises valimisringkonnas, mis moodustatakse lepinguosaliste territooriumi põhiselt.
- 4.8. Valla sümboolika koostamiseks kuulutatakse välja avalik konkurss. Konkursikomisjon alustab tööd pärast volikogude otsuste vastuvõtmist haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlemiseks. Valla vapi ja lipu kujundamisel peetakse oluliseks, et nendes kasutatakse piirkonna ajaloolist identiteeti iseloomustavat sümboolikat. Valla vapp ja lipp esitatakse kinnitamiseks vallavolikogule. Kuni uue sümboolika kinnitamiseni kasutatakse Valga linna sümboolikat.

5. HALDUSTERRITORIAALSE KORRALDUSE MUUTMISEGA KAASNEVATE ÕIGUSAKTIDE JA DOKUMENTIDE KEHTIVUS

- 5.1. Valla õigusaktide kehtestamiseni kehtivad lepinguosaliste õigusaktid selle lepinguosalise territooriumil, kus nad olid kehtestatud, ja ulatuses, kus nad ei ole vastuolus käesoleva lepinguga.
- 5.2. Valla põhimääruse muutmise või uue põhimääruse kehtestamiseni tegutseb Vald Valga linna põhimääruse alusel.
- 5.3. Lepinguosaliste kõik õigused, kohustused, asjaajamise dokumendid, omandis olevad varad ja hallatavad asutused lähevad Vallale üle 1. jaanuaril 2018.
- 5.4. Valla haldusesse üleminevad hallatavad asutused tegutsevad kuni uute põhimääruste kehtestamiseni seni kehtinud põhimääruste alusel ja ulatuses, kus need ei ole vastuolus käesoleva lepinguga.
- 5.5. Oluliste arengudokumentide – Valla arengukava, eelarvestrateegia ja eelarve – vastuvõtmiseni ning uue üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad lepinguosaliste arengukavad, eelarvestrateegiad, eelarved ja üldplaneeringud ulatuses, kus nad ei ole vastuolus käesoleva lepinguga. Oluliste dokumentide ettevalmistamisega alustatakse ettevalmistusperioodil, esmajärjekorras koostatakse ühise arengukava ja 2018. aasta eelarve projekt.
- 5.6. Lepingu sõlmimise järgselt võtavad Lepinguosalisel volikogud varalisi kohustusi, mida ei ole planeeritud eelarvestrateegias, teavitades sellest Lepinguosalisi.
- 5.7. Ühinevate omavalitsuste omanduses olevate ja nende asutatud juriidilised isikud või nende osad (sh asutajaliikme õigused ja kohustused) lähevad üle ühinenud omavalitsusele.
- 5.8. Oluliste arengudokumentide, asjaajamisdokumentide ning töökordade ühtlustamiseks ettevalmistusperioodil jätkavad moodustatud ühinemisläbirääkimiste valdkondlikud komisjonid ning juhtkomisjoni alakomisjonid tööd vähemalt 2017. aasta lõpuni.

6. VALLA JUHTIMISSTRUKTUUR JA HALDUSTERRITORIAALSE KORRALDUSE MUUTMISEGA KAASNEVAD ORGANISATSIOONILISED ÜMBERKORRALDUSED

- 6.1. Vald kujundatakse mitmetasandilise struktuurina, kus ühelt poolt on selgelt eristatud Valla kui terviku strateegilise valitsemise ja juhtimise tasand ning funktsioonid, teiselt poolt teenuste osutamise ja nende korraldamise funktsioonid.
- 6.2. Haldus- ja kommunaalteenuste osutamise funktsioone püütakse nii palju kui võimalik delegerida Valla piirkondlikele asutustele, teeninduskeskustele ja kodanikeühendustele, aga ka erasektorile, tagades samas valdkonna professionaalse ja majanduslikult tõhusa juhtimise.
- 6.3. Valla keskusesse koondatakse juhtimisfunktsioonid ja teenused, mis on oma olemuselt koordineeriva iseloomuga või eeldavad kitsast spetsialiseerumist.
- 6.4. Tasakaalustatud ja kodanikulähedaste otsustusprotsesside tagamiseks nähakse ette tänastel piirkondade keskustel põhinev teeninduskeskuste süsteem.
- 6.5. Teeninduskeskused luuakse Lüllemäe külasse (Karula piirkond), Hargla külasse või Koikküla külasse (Taheva piirkond), Tsirguliina alevikku (Tõlliste piirkond) ning Õru alevikku (Õru piirkond).
- 6.6. Teeninduskeskustes osutatakse neid teenuseid, mida on otstarbekas osutada elanikule ruumiliselt lähedal. Teeninduskeskuses osutatavate teenuste hulk sõltub keskuse teeninduspiirkonna suurusest ja olemusest ning vajadusel võib olla erinev.

- 6.7. Teeninduskeskus tagab: esmatasandi sotsiaalteenused; dokumentide vastuvõtmise ja registreerimise; kodanikele informatsiooni jagamise; elukoha registreerimise; sündide ja surmade registreerimise; ametnike vastuvõttudele registreerimise; dokumentide väljastamise; vajadusel ametnike vastuvõtu etteregistreerimisel.
- 6.8. Vallas kujundatakse töökorraldus selliselt, et oleks tagatud kohalike kodanike kaasarääkimisvõimalus kohalikes ja ülevallalistes otsustusprotsessides, et koguda sisendit ning tagasisidet otsustusorganitele piirkonna tervikliku arengu küsimuste lahendamiseks ja halduse/valitsemise kvaliteedi kohta. Teeninduskeskuste juhtidel on õigus osaleda sõnaõigusega kõigil vallavalitsuse istungitel.
- 6.9. Vallavolikogu koosseisus on 27 liiget, kes valitakse ühes valimisringkonnas, mis moodustatakse lepinguosaliste territooriumi põhisel. Vallavolikogu komisjonide moodustamisel arvestatakse piirkondliku esindatuse põhimõtteid.
- 6.10. Kohaliku omavalitsuse volikogu 2017. aasta valimistel ei vähene valmisjaoskondade arv võrreldes viimaste korraliste valimistega.
- 6.11. Valla ametiasutuse töökohtade määratlemisel ja töökeskkonna ettevalmistamisel võetakse aluseks soovituslik juhtimisstruktuur (lisa 4), millest lähtutakse ametikohtade arvu kinnitamisel. Vallavolikogule jäetakse võimalus teha ühinemislepingu kehtimise perioodil juhtimisstruktuuris täiendavaid muudatusi vastavalt eelarvelistele võimalustele ja vajadustele. Ühinenud omavalitsusüksuste hallatavate asutuste töötajad lähevad üle Valla alluvusse. Töölepingu tingimused, mis üleminevatel töötajatel on kehtinud senise tööandja või tegevuse lõpetanud tööandja juures, on siduvad Vallale kui uuele tööandjale.
- 6.12. Ühinenud kohalike omavalitsuste ametiasutuste teenistujad jätkavad teenistust oma endises töövaldkonnas juhul, kui Valla ametiasutuste struktuurist ei tulene teisiti. Ametiasutuste töö ümberkorraldamisel ja uute teenistujate teenistusse võtmise vajadusel leitakse personal eelkõige sisevaliku teel, et tagada info, teadmiste ja oskuste kvaliteet ning selle säilimine ja haldusprotsesside tõrgeteta jätkumine.
- 6.13. Vallavalitsus kui ametiasutus kujundatakse põhimõttel, et poliitilised ja haldusfunktsioonid on selgelt eristatud.

7. KESKUSE STAATUS JA ARENDAMISE STRATEEGIA

- 7.1. Valga linn on Valla keskuseks ja saab asustusüksuse staatuse vallasisese linnana.
- 7.2. Valga linnal säilib linnana iseseisev sümboolika ning soodustatakse linna identiteedi hoidmist ja kujundamist.
- 7.3. Luuakse ühistranspordikorraldus, mis seob süsteemselt Valga linna, teeninduskeskused ja valla piirkonnad ning tagab elanikele seeläbi võimaluse kasutada teenuseid keskuses.
- 7.4. Arendatakse linnalist elukeskkonda koos selle juurde kuuluvate avaliku ruumi rajatistega.
- 7.5. Arendatakse välja linnaruumi sobiv esinduslik linnakeskus.
- 7.6. Linnapiirkonnas arendatakse ettevõtlusele vajalikku taristut, samas säilitades ja laiendades looduslähedast, kuid linnalist elukeskkonda, elamupiirkondi ning elamufondi.

8. AVALIKE TEENUSTE ARENDAMINE

8.1. Haridus

- 8.1.1. Lepinguosaliste eesmärk on tagada kõigile lasteaiaaeglastele lastele lasteaiakoht ja anda piirkonnas kvaliteetset elukohalähedast alus- ja põhiharidust ning gümnaasiumiharidust, lähtudes alljärgnevatest põhimõtetest:
- 8.1.2. Alusharidust ja põhiharidust saab omandada võimalikult kodu lähedal.
- 8.1.3. Tagatakse tasuta hommikupuder ja lõunasöök kõigis ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse koolides.
- 8.1.4. Hariduslike erivajadustega (HEV) lastele pakutakse olemasolevate lasteaedade ja koolide baasil ea- ja võimetekohaseid õpitingimusi.
- 8.1.5. Toetatakse pooleli jäänud lõpetamata põhikooli- ja gümnaasiumihariduse omandamist.
- 8.1.6. Maapiirkonnas tagatakse tasuta transport õpilaste jõudmiseks kodulähedasse kooli ja koju. Sealjuures peavad transpordiringid olema mõistliku pikkusega ning arvestama koolipäeva algust ja lõppu. Samuti arvestatakse transpordiühenduste planeerimisel mõistlikkuse piires õpilaste huviringidega.
- 8.1.7. Tehakse koostööd täiendus- ja ümberõppe korraldamisel, et suurendada tööhõivet.
- 8.1.8. Edendatakse haridusasutuste koostööd kohalike ettevõtetega.
- 8.1.9. Lepinguosalised peavad oluliseks piirkonnas gümnaasiumi olemasolu ning stipendiumi maksmise jätkamist gümnaasiumi parimatele õppuritele.
- 8.1.10. Vald seab prioriteediks õpilaskodu, õpilaselamu ja/või õpilaskorterite loomise.
- 8.1.11. Põhjalikult analüüsitakse haridusasutuste pakutavaid tugiteenuseid ja vajadusel suurendatakse nende osutamise võimekust ja kättesaadavust kõikidele asutustele nii täiendavate spetsialistide töölevõtmise kui teenuste sisseostmisega.
- 8.1.12. Töötatakse välja parimate õppurite ja pedagoogide tunnustamise kord.
- 8.1.13. Lepinguosaliste eesmärk on mitmekesiste huvitegevuse võimaluste kättesaadavus. Selleks arendatakse välja võrgustikupõhine pakkumine, mis tagab juurdepääsu mitmekülgsele huvitegevusele.

8.2. Alusharidus

- 8.2.1. Lasteaia- ja lastehoiukohtade pakkumine korraldatakse kodulähedase teeninduskeskuse põhiselt. Vajadusel lasteaiavõrk korrastatakse eeldusel, et iga ühineva kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumile jääb vähemalt üks lasteaed.
- 8.2.2. Lasteaias osalemise tasu, toiduraha ja lasteaedade personali palgamäärad ja puhkused ühtlustatakse aastaks 2020.

8.3. Üldharidus

- 8.3.1. Olemasolev koolivõrk koosseisus Hargla Kool, Lüllemäe Põhikool, Tsirguliina Keskkool (vastavalt Tõlliste Vallavolikogu 21.12.2015 otsusele nr 23 korraldatakse 2018/2019. õppeaastaks Tsirguliina Keskkool ümber Tsirguliina põhikooliks), Valga Kaugõppegümnaasium, Valga Priimetsa Kool, Valga Põhikool, Õru Lasteaed-Algkool säilib. Kooliastmete säilimine ja liitklasside loomine ning vajalikkus sõltub õpilaste arvust.

8.4. Huvikoolid ja huviharidus

- 8.4.1. Huvihariduse ja huvitegevuse arendamisel säilitatakse maksimaalselt juba toimivad süsteemid ja otsitakse võimalusi täiendavate võimaluste pakkumiseks, kasutatakse mitmekesiseid rahastusallikaid (KOV, tarbija, fondid).
- 8.4.2. Jätkatakse munitsipaalhuvikoolide ja huviringide tegevust ning tagatakse nende teenuste kättesaadavus kõigile Valla elanikele võrdsetel tingimustel.
- 8.4.3. Valga Muusikakooli tegevust laiendatakse vastavalt võimalusele maapiirkondades nendesse Valla munitsipaalkoolidesse, kes seda soovivad.
- 8.4.4. Noortega tegelevatele huviringidele, mis tegutsevad maapiirkonnas, luuakse võimalus tegutseda Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse struktuuris.
- 8.4.5. Pööratakse eraldi tähelepanu täiskasvanute huvitegevusele.

8.5. Noorsootöö

- 8.5.1. Jätkatakse noorte omaalgatuse toetamist kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest. Kuni ühise õigusakti valmimiseni kehtib lepinguosaliste territooriumil Eesti Noorsootöö Keskuse hanke „Raamlepingute sõlmimine noorte sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks pakutavate täiendavate noorsootöö teenuste ostmiseks Ida-Viru, Põlva, Valga, Viljandi, Võru ja Tartu maakonnas“ raames ühinemiskiirkonnas väljatöötatud ja rakendatav kord.
- 8.5.2. Ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuses on tööl inimene, kes lisaks noortekeskuste töötajatele koordineerib noorte omaalgatuse toetamist ning aitab projektitaotluste koostamisel.
- 8.5.3. Iga lepinguosalise territooriumil on vähemalt üks täiskoormusega noorsootöötaja ametikoht ning Valla keskses vähemalt kolm täiskoormusega noorsootöötaja ametikohta. Noorsootöötajate tasustamise põhimõtted ühtlustatakse 1. jaanuariks 2019. Säilib olemasolev noortekeskuste võrgustik koosseisus Karula valla Avatud Noortekeskus, Taheva valla Avatud Noortekeskus, Tõlliste Avatud Noortekeskus TANK, Valga Avatud Noortekeskus ja Öru Noortepada.
- 8.5.4. Noortekeskused korraldatakse ümber ühtse juhtimise alla jätkusuutlikuks kohaliku omavalitsuse üksuse allasutuseks.
- 8.5.5. Uus kohaliku omavalitsuse üksus kujundab olemasolevate noortekeskuste toel võrgustiku ning suurendab noorte endi rolli noorsootöö kavandamises ja juhtimises. Selleks soodustatakse eripalgelisi tegevusi erinevates noortekeskustes. Soovitakse tõhustada koostööd noortekeskuste vahel.
- 8.5.6. Võimaldatakse noortel aktiivselt osaleda ühiskondlikus elus ning esindada noorte huve kohalikul tasandil noortevolikogu kaudu.

8.6. Sotsiaalteenused ja -toetused

- 8.6.1. Lepinguosaliste eesmärk sotsiaaltöös on eneseteadlik, vastutustundlik ja iseseisvalt toimetulev vallakodanik ning teda toetav füüsiline ja vaimne keskkond.
- 8.6.2. Võetakse eesmärgiks luua erineva profiiliga sotsiaalvaldkonna spetsialistide ametikohad koos asjakohase tugisüsteemiga, et võimaldada spetsialiseerumist ja teenuste kvaliteedi kasvu.
- 8.6.3. Teenuse osutamisel abivajajatele lähtutakse abivajaja reaalsest vajadusest ja lähemuse printsiibist, mistõttu esmane sotsiaalnõustamise ja sotsiaalteenuste osutamine kujundatakse teeninduskeskustes.

- 8.6.4. Valla keskusesse koondatakse administratiivse iseloomuga sotsiaalteenused ning vastavad teenistujad, teeninduskeskustesse jäävad esmane hoolekanne ja lastekaitse ning toetuste määramise korraldamine.
- 8.6.5. Sotsiaalteenused ja -toetused kehtestatakse kogu vallas ühesugustel alustel ja määrades. Lepinguosaliste sotsiaaltoetuste ühtlustamisel ning toetusemäärade kehtestamisel võetakse aluseks ühinemisläbirääkimiste sotsiaal- ja tervishoiukomisjonis kokkulepitu.
- 8.6.6. Arendatakse välja sotsiaaltranspordi teenus (nt invabuss, sotsiaaltöötaja juurdepääs, transpordivõimalused meditsiinasutustesse).
- 8.6.7. Alates aastast 2018 makstakse Vallas sünnitoetust vähemalt 430 eurot kolmes osas: esimene osa lapse sündides; teine osa siis, kui laps saab 1,5-aastaseks; viimane osa siis, kui laps saab 3-aastaseks. Tervel perioodil peab olema lapse ja vähemalt ühe lapsevanema rahvastikuregistrijärgne elukoht Vallas. Uue õigusakti vastuvõtmiseni makstakse kogu piirkonnas sünnitoetust Valga linnas kehtiva korra alusel.
- 8.6.8. Alates aastast 2018 makstakse Vallas makstakse ranitsatoetust kooliteed alustava õpilase rahvastikuregistrijärgse elukoha alusel vähemalt 160 eurot. Uue õigusakti vastuvõtmiseni makstakse kogu piirkonnas ranitsatoetust Valga linnas kehtiva korra alusel.
- 8.6.9. Alates aastast 2018 makstakse Vallas makstakse kolme- ja enamalapselise pere koolitoetust vähemalt 130 eurot perekonna kohta aastas. Uue õigusakti vastuvõtmiseni makstakse kogu piirkonnas kolme- ja enamalapselise pere koolitoetust Valga linnas kehtiva korra alusel.
- 8.6.10. Alates aastast 2018 makstakse Vallas makstakse universaalset matusetootust vähemalt 150 eurot. Lahkunu viimane elukoht peab olema registreeritud ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuses; toetuse taotleja elukoht ei oma tähtsust.
- 8.6.11. Kvartaalsed ja igakuised puudega inimese toetused muudetakse vajaduspõhiseks. Abivajaduse tagamiseks kas määratakse sotsiaalteenus, tugevdatakse omasteholduse süsteemi ja tõstetakse hooldajatoetust.
- 8.6.12. Ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuses määratakse vajaduspõhiseid sotsiaaltoetusi (täiendavaid sotsiaaltoetusi), võttes arvesse kõikide kooselavate isikute kõiki (kaasa arvatud varasemalt määratud täiendavaid sotsiaaltoetusi) sissetulekuid. Toetuse määramisel arvestatakse eelneva kolme kuu keskmist sissetulekut. Toetust määratakse, kui pere sissetulekud jäävad alla sissetulekumäära, mille arvestuse alus on järgmine: kahekordne toimetulekupiir pere esimese liikme kohta (praegu $130 \times 2 = 260$ eurot), iga järgmise pereliikme kohta vastava pereliikme ühekordne toimetulekupiir (praegu täiskasvanud 104 eurot ja lapsed 130 eurot).
- 8.6.13. Täiendavate sotsiaaltoetuste liigid (vajadused ja väljaminekud, mille puhul määratakse täiendavat toetust) töötatakse välja ja määratakse nende ülemmäärad. Täiendavate sotsiaaltoetuste määramise otsustab piirkondlik sotsiaaltöötaja. Erand- ja keerulisemate juhtumite otsustamiseks luuakse vallavalitsuse sotsiaalkomisjon, mille liikme seas on iga piirkonna sotsiaaltöötaja ja võimalik volikogu esindaja. Sotsiaalküsimuste otsustamine tuuakse spetsiaalse komisjoni tasemele, et tagada juhtumite lahendamise professionaalsus ja konfidentsiaalsus ning mitte koormata otsustusorganeid paljude üksikküsimustega.
- 8.6.14. Koduhooldusteenuse tagamine jätkub. Seda osutab ka edaspidi kohalik omavalitsus, kuid pikemas perspektiivis otsitakse võimalusi teenuse delegeerimiseks. Koduhooldusteenusele kehtestatakse ühine sümbolne omaosaluse tasu.

Koduhooldusteenus jääb sotsiaalosakonna (mitte teeninduskeskuse) struktuuri sotsiaalosakonna alluvusse. Selliselt on võimalik tagada ka asendamiste organiseerimine jne.

- 8.6.15. Ühinenud vallas on toimetulekutoetuse maksmiseks kokku lepitud järgnevad piirmäärad: üür kuni 1,70 eurot ruutmeetri kohta; korterelamu haldamine kuni 1 euro ruutmeetri kohta; korterelamu renoveerimiseks laenu tagasimakse 1–2 eurot ruutmeetri kohta; veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse maksumus kuni 10 eurot pereliikme kohta; soojaveevarustuseks tarbitud soojus-, elektrienergia või kütus kuni 13 eurot pereliikme kohta; kütteks tarbitud soojusenergia või kütus kaugkütte korral kuni 3,20 eurot ruutmeetri kohta; kütteks tarbitud soojusenergia või kütus mittekaugkütte korral kuni 2 eurot ruutmeetri kohta; elektrienergia tarbimisega seotud kulu kuni 25 eurot leibkonna esimese liikme kohta, kuni 8 eurot iga järgneva leibkonnaliikme kohta; majapidamisgaasi maksumus kuni 10 eurot leibkonna kohta; maamaksukulu, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind, kuni 0,20 eurot ruutmeetri kohta kuus (jagatuna maksuteatel või arvel märgitud perioodile); hoonekindlustuse kulu kuni 0,30 eurot ruutmeetri kohta kuus; olmejäätmete veotasu kuni 4 eurot leibkonnaliikme kohta kuus. Vastavalt seadusandlusele kehtestatakse piirmäärad ühinenud omavalitsusüksuses õigusaktiga. Selle kehtestamise aluseks on ühinemisleping, kuid tulenevalt seadusandlusest vaadatakse piirmäärad üle igal aastal.

8.7. Tervishoiu korraldus

- 8.7.1. Tervisedendus ja tervislike eluviiside propageerimine ning selleks tingimuste loomine on Valla prioriteet. Selle arendamiseks koostatakse vastav strateegia.
- 8.7.2. Tervisedenduse valdkonda korraldatakse Vallas juhtimise tasandil.
- 8.7.3. Tagatakse ruumid perearsti-, pereõe- ja koduõendusteenuse pakkumiseks.
- 8.7.4. Valga Haigla on oluline piirkonna elanikele terviseteenuseid pakkuv asutus, mille arengut Vald toetab.
- 8.7.5. Koolitervishoiuteenus tagatakse kõikides munitsipaalkoolides kohtadel ühtse teenusepakkuja abil.

8.8. Külaliikumine ja koostöö kodanikuühendustega

- 8.8.1. Kodanikuühiskonna arendamisel analüüsitakse ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste kogemusi ja teisi toimivaid praktikaid mitmetasandilise kodanikuühenduste (sh küla- ja asumiseltside) süsteemi arendamisel, kes kasutavad omavalitsuse finantsvahendeid, hoiavad töös ja arendavad avalikku taristut (nt külamaja), organiseerivad üritusi ning täidavad omavalitsuse teenuste osutamise rolli. Piisava võimekuse ja demokraatlikult valitud juhtorganitega küladele delegeeritakse kogukonna jaoks vajalike teenuste osutamise õigus.
- 8.8.2. Jätkatakse ja arendatakse küla- ja asumivanemate vabatahtlike valimist ja nende tegevuse toetamist ning tugevdatakse nende suuremat osalust omavalitsuse elus ja otsuste tegemisel. Moodustatakse küla- ja asumivanemaid ühendav(ad) esinduskogu(d), mis on vallavalitsusele nõuandvad.
- 8.8.3. Vald peab oluliseks avalike teenuste osutamise eesmärgil demokraatlikult valitud juhtorganitega kodanikuühenduste toetamist vallaelarvest ja töötab välja vastavad põhimõtted.

- 8.8.4. Töötatakse välja alevike ja külaseltside rahastamise kord, mille kohaselt toetatakse ühinenud omavalitsuses alevike ja külaseltsi omavalitsuse eelarvest. Toetuse saamise eeldusteks on kehtiv arengukava ja taotleja tegevuse lähtumine omavalitsuse elanike avalikest huvidest.

8.9. Vaba aeg, kultuur, sport

- 8.9.1. Lepinguosaliste eesmärk on tegusa kultuurielu toetamine ja tugeva kogukonnatunde loomine ning hoidmine.
- 8.9.2. Kultuuri- ja sporditegevus jätkub praegustes asukohtades ja seda arendatakse süsteemselt ja terviklikult. Valdonna juhtimisse kaasatakse kultuuri- ja spordikeskuste juhte.
- 8.9.3. Tööd jätkavad kõik kultuurimajad/rahvamajad/vabaajakeskused.
- 8.9.4. Kultuurikollektiivide ja spordiklubide tegevuse toetamist kohaliku omavalitsuse eelarvest jätkatakse. Pärast ühinemist luuakse kultuuri-, spordi- ja seltsitegevuse toetamise korrad eesmärgiga suurendada elanike kaasatust. Selleks toetatakse kogukondade tegevuse suurendamist (alevike ja külaseltside tegevuspõhine toetamine) ja nende liikmete aktiivset osalemist kohaliku elu küsimuste üle otsustamisel ja korraldamisel, omavalitsuse elanikele sisukate vaba aja veetmise võimaluste loomisel. Selleks arvestatakse üleminekuperiood kuni 31. detsember 2018. Vastavalt elanike soovile püütakse säilitada enne ühinemist tegutsenud huviringid, mis soovivad oma tegevusega jätkata, sõltumata nende varasemast töövormist.
- 8.9.5. Ühinemine võimaldab paremini koordineerida ja mitmekesistada kultuuri- ja sporditegevusi, toetada prioriteetseid sündmusi omavalitsuse erinevates piirkondades. Kaardistatakse prioriteetsed valla sündmused, mille korraldamine on ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanne. Jätkatakse traditsiooniliste kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimist ja toetamist.
- 8.9.6. Ühinemise järgselt kaardistatakse kõik tunnustusüritused, mis lepatakse kokku ja koondatakse ühiste tunnustusürituste alla.
- 8.9.7. Luuakse ühine sündmuste kalender, kuhu koondatakse kõik vallas toimuvad sündmused. Informatsiooni edastamiseks ja levitamiseks luuakse mugav ja kasutajasõbralik süsteem.
- 8.9.8. Olulisteks kultuuri- ja sporditeenuste pakkujateks on piirkondlikud avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja külaseltsid, mille tegevust väärtustatakse.
- 8.9.9. Soodustatakse kohaliku piirkonna pärimuskultuuriga seotud tegevusi.
- 8.9.10. Soodustatakse spordiharrastustega seotud tegevusi. Kohalik omavalitsus toetab laste ja noorte sporditegevusi.
- 8.9.11. Jätkatakse tantsu- ja laulupidude traditsiooni.
- 8.9.12. Analüüsitakse spordikooli loomise vajadust, võimalikkust ja selleks vajalikku finantsvõimekust. Spordialase huvitegevuse koondamine ühise spordikooli kui akrediteeritud õppekavadega huvikooli alla seatakse ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuses prioriteediks.

8.10. Raamatukogud

- 8.10.1. Raamatukogud jätkavad tööd praegustes asumites.

- 8.10.2. Kõik raamatukogud paigutatakse võimalusel omavalitsusele kuuluvatele pindadele, viiakse ühtse juhtimise alla Valga Keskraamatukogu harukogudena ning töömahtu arvesse võttes ühtlustatakse töötajate palgamäärad.
- 8.10.3. Kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest toetatakse raamatute ja perioodika soetamist ning luuakse omavalitsust hõlmav ühtne süsteem raamatukogude raamatute ja teavikute vahetamiseks.

8.11. Elamu- ja kommunaalmajandus, ühisveevarustus ja –kanalisatsioon, soojamajandus, jäätmemajandus

- 8.11.1. Ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuses on üks ühine ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooniga ning tänavavalgustusega tegelev ettevõtte, mis tagab teenuste pakkumise.
- 8.11.2. Eesmärk on omavalitsuse hoonete haldus- ja majanduslike tugifunktsioonide konsolideerimine ühte üksusesse.
- 8.11.3. Oluliseks peetakse munitsipaalomandis hoonete ning vee- ja soojaettevõtete tegevuses ja tehnilistes lahendustes energiasäästu. Koostatakse vastavaid projektitaotlusi.
- 8.11.4. Koostatakse ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava.
- 8.11.5. Vald arendab SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) toel vee- ja kanalisatsioonitaristut piirkondades, mis jäävad reoveekogumisalasse, et tagada kvaliteetne ühisvee- ja kanalisatsiooniteenus ning muuta piirkonnad elukeskkonnana atraktiivsemaks. Rekonstrueeritakse lokaalsed väikseid tiheasumeid teenindavad ühisvee- ja kanalisatsioonirajatised piirkondades, kus sellised võrgud on ajalooliselt kasutusel.
- 8.11.6. Jätkatakse hajaasustuse programmi elluviimist.
- 8.11.7. Võetakse eesmärgiks viia kaugküttekatalamajad säästlikele lahendustele, kasutades taastuvaid energiaallikaid. Püütakse leida säästlikke lahendusi munitsipaalhoonete kütmiseks.
- 8.11.8. Jätkatakse koostööd korraldatud jäätmeveo osas. Korraldatakse jätkuvalt ohtlike jäätmete kogumisringe hajaasustuses ning arendatakse jäätmejaamade tööd.
- 8.11.9. Omavalitsuse elamufond arendatakse teeninduskeskustes tööandja poolt pakutavateks ja sotsiaalelamispindadeks ning ebavajalikud korterid võõrandatakse.

8.12. Ühis- ja koolitransport

- 8.12.1. Luuakse ühtne ühistranspordisüsteem, mis ühendab olemasolevad rongiliinid ja maakondlikud bussiliinid süsteemselt keskuse ja teeninduskeskustega. Selleks luuakse omavalitsuse sisesed transpordiühendused.
- 8.12.2. Arendatakse avalike ja kommertsliinide toimimist ühtses ühistranspordisüsteemis.
- 8.12.3. Arendatakse isikliku transpordi ja ühistranspordi ühendamise taristut (nt parklad rongipeatustes).
- 8.12.4. Luuakse sõbralik kõiki valla koolide teeninduspiirkondi arvestav kooli- ja lasteaiatranspordisüsteem, mis kombineerib erinevaid transpordiliike.

8.13. Kohalikud teed, tänavad ja haljastus

- 8.13.1. Kohalike teede ja tänavate (sh jalg- ja jalgrattateede) hoolduse ning investeeringute kava koostatakse kuue kuu jooksul pärast ühinemist. Kava koostamisel järgitakse põhimõtet, et igal aastal tehakse vähemalt üks suuremahuline investeering.
- 8.13.2. Teede hooldamise, sh teede talihoolduse ning haljastuse teostamisel säilivad vähemalt hetkel kehtivad põhimõtted ja kvaliteedinõuded, seejuures arvestatakse piirkondlikke eripärasid (vajadusel teostatakse talihooldust rahvastikuregistrijärgse elukoha alusel ka erateedel).
- 8.13.3. Tagatakse teede remont ja rekonstrueerimine, tali- ja suvine hooldus ning haljastus ja heakord parimal võimalikul tasemel. Toimub munitsipaalomandis olevate kruusateede iga-aastane tolmutõrje.
- 8.13.4. Taotletakse arengukavade ja üldplaneeringutega ette nähtud prioriteetse taristu kaasajastamist, sh riigiteede rekonstrueerimist ning elektrivarustuse ja side kvaliteedi parandamisele suunatud objektide ehitust.

9. VALLA TEENISTUJAD JA TÖÖTAJAD

- 9.1. Lepinguosaliste linna- ja vallavalitsuse ametiasutuste ja nende hallatavate asutuste teenistujad ja töötajad jätkavad teenistust või tööd oma endises valdkonnas juhul, kui Valla ametiasutuse või hallatavate asutuste struktuurist ei tulene teisiti.
- 9.2. Ametisse nimetamise ja töölepingu tingimused, mis üleminevatel teenistujatel ja töötajatel on kehtinud eelmise tööandja või tegevuse lõpetanud tööandja juures, on siduvad Vallale kui uuele tööandjale. Juhul kui ühe valdkonna juhte/spetsialiste on mitu, siis lepatakse enne ühinemise jõustumist kokku kõigile teenistujatele ja töötajatele selge ja kvalifikatsioonile vastav ametikoht või töökoht ja töö sisu ühinemise hetkeks.
- 9.3. Ametiasutuste töö ümberkorraldamisel ning uute töötajate tööle ja teenistujate teenistusse võtmise vajadusel leitakse personal eelkõige sisekonkursi teel, et tagada info, teadmiste ja oskuste kvaliteet ning nende säilimine ja haldusprotsesside tõrgeteta jätkumine.
- 9.4. Teenistuja koondatakse järgmistel juhtudel:
  - 9.4.1. kui teenistujale pakutavad töötingimused muutuvad oluliselt ja teenistuja ei soovi Vallas teenistussuhet jätkata;
  - 9.4.2. kui teenistujale ei ole võimalik ühinenud Vallas teenistusk kohta pakkuda.
- 9.5. Punktis 9.4. nimetatud juhtudel makstakse teenistujale lisaks seadusejärgsele koondamishüvitisele täiendavat hüvitist koondamisele eelnenud kahe aasta vastava teenistuja kuu keskmise ametipalga või töötasu kolmekordses ulatuses;
- 9.6. Kui teenistuja koondatakse aasta jooksul peale ühinemise jõustumist, makstakse talle punktis 9.5. nimetatud täiendavat koondamishüvitist juhul, kui tal on ühinemise hetkeks vähemalt kaheaastane teenistussuhe ühes ühinevatest omavalitsustest.

10. INVESTEERINGUD

- 10.1. Investeeringuid tehes järgitakse piirkonna tasakaalustatud arengu põhimõtet, arvestatakse lepinguosaliste arengukavasid, eelarvestrateegiaid, seni tehtud investeeringuid, võetud kohustusi ning majanduslikke võimalusi, samuti objekti olulisust ning kasutamist piirkonna elanike poolt.
- 10.2. Lepinguosaliste poolt kokkulepitud haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasnevate investeeringute loetelu koos eeldatava maksumuse ja finantseerimisallikatega on esitatud käesoleva lepingu lisa 3.

10.3. Kaasfinantseeringuga seotud investeeringud teostatakse vaid toetusraha eraldamisel.

11. ÜHINEMISTOETUSE KASUTAMINE

11.1. Keskkvalitsuse eraldatavat ühinemistoetust (2,5 miljonit eurot) kasutatakse lisaks lepingu punktis 10 toodule ka järgmisteks seaduses ettenähtud tegevusteks:

11.1.1. registrite ühildamine ja sellega seotud info- ja kommunikatsioonitehnoloogiliste ning tarkvara soetamisega seotud investeeringud;

11.1.2. Valla juhtimisstruktuuri ümberkorraldamisega seotud kulud, sh lahkumishüvitised;

11.1.3. Valla õigusaktide ühtlustamine ning arengu- ja strateegiadokumentide koostamine;

11.1.4. ametnike ja töötajate ümber- ja täiendusõpe;

11.1.5. organisatsioonide töökorralduste mõistlik ühtlustamine.

12. LEPINGU JÕUSTUMINE JA KEHTIVUS

12.1. Leping loetakse lepinguosaliste vahel sõlmituks, kui lepinguosaliste volikogud on selle oma otsusega kinnitanud. Lepinguosaliste volikogude otsused on käesoleva lepingu lahutamatuks osaks.

12.2. Leping jõustub Vallavolikogu valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

12.3. Leping kehtib Vallavolikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast järgmiste korraliste kohalike omavalitsuste valimiste tulemuste väljakuulutamiseni.

12.4. Lepingut saab muuta Vallavolikogu koosseisu 2/3 häälteenamusega.

13. VAIDLUSTE LAHENDAMINE

13.1. Käesoleva lepingu täitmisega seonduvad vaidlused lahendatakse vastavalt Eesti Vabariigi seadustega ettenähtud korras.

14. MUUD TINGIMUSED

14.1. Lepingu koostamisel on arvesse võetud rahvastikuregistri andmetel rahvaarvu seisuga 1. september 2016 ning haldusreformi seadust.

14.2. Leping kehtestab lepinguosaliste kohustused, mis kuuluvad tingimusteta täitmisele. Kui lepinguosaliste õigusaktid on käesolevas lepingus sätestatuga vastuolus, loetakse käesolev leping ülimuslikuks ja lepinguosalisel järgivad oma tegevuses käesolevas lepingus kirjapandut.

14.3. Leping lahutamatuks osaks on selle juurde kuuluvad lisad.

14.4. Lepingut järgitakse valla arengudokumentide ja eelarvestrateegia koostamisel.

14.5. Lepingu lisa 5 on esitatud Valla ühinemise üleminekuperioodis (st ühinemisotsuse ja faktilise ühinemise vaheline aeg) vajalikud tegevused koos tähtaegade ja vastutajatega, sh arvestatakse lepinguga sätestatud kokkuleppeid Valla arengukava projekti koostamisel.

14.6. Leping on koostatud viies identses eestikeelses originaaleksemplaris, millest kõik lepinguosalisel saavad ühe originaali.

LEPINGU LISAD

- Lisa 1. Seletuskiri haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjenduse, territooriumi suuruse ja alaliste elanike arvu kohta.
- Lisa 2. Valla kaart mõõtkavas 1:50 000.
- Lisa 3. Haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasnevate investeeringute põhjendus ja eelarve.
- Lisa 4. Juhtimisstruktuuri ülesehitus.
- Lisa 5. Üleminekuperioodi tegevus- ja ajakava.
- Lisa 6. Karula valla auditeeritud majandusaasta aruanne 2015.
- Lisa 7. Taheva valla auditeeritud majandusaasta aruanne 2015.
- Lisa 8. Tõlliste valla auditeeritud majandusaasta aruanne 2015.
- Lisa 9. Valga linna auditeeritud majandusaasta aruanne 2015.
- Lisa 10. Õru valla auditeeritud majandusaasta aruanne 2015.
- Lisa 11. ÕIEND. Laekunud ettepanekud ja vastuväited ühinemislepingu kohta.